

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลนาหนาด

อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบหรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

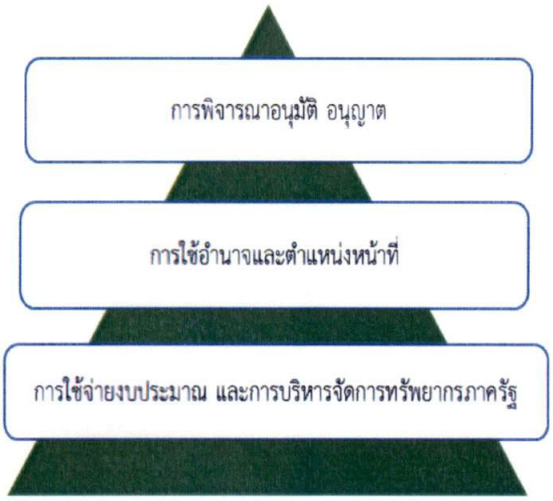
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

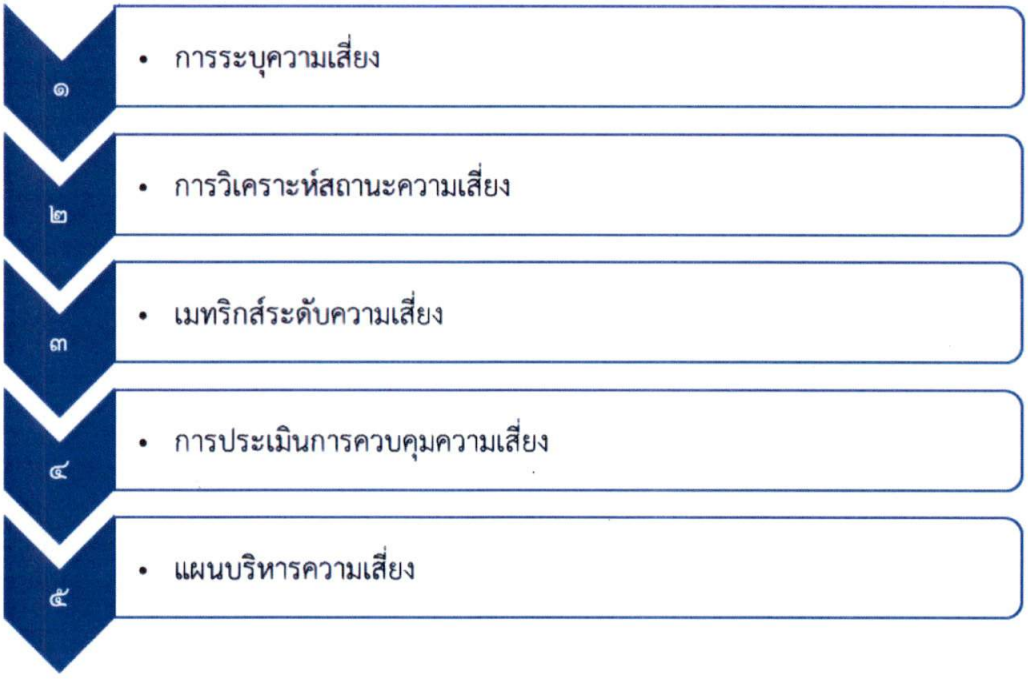
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

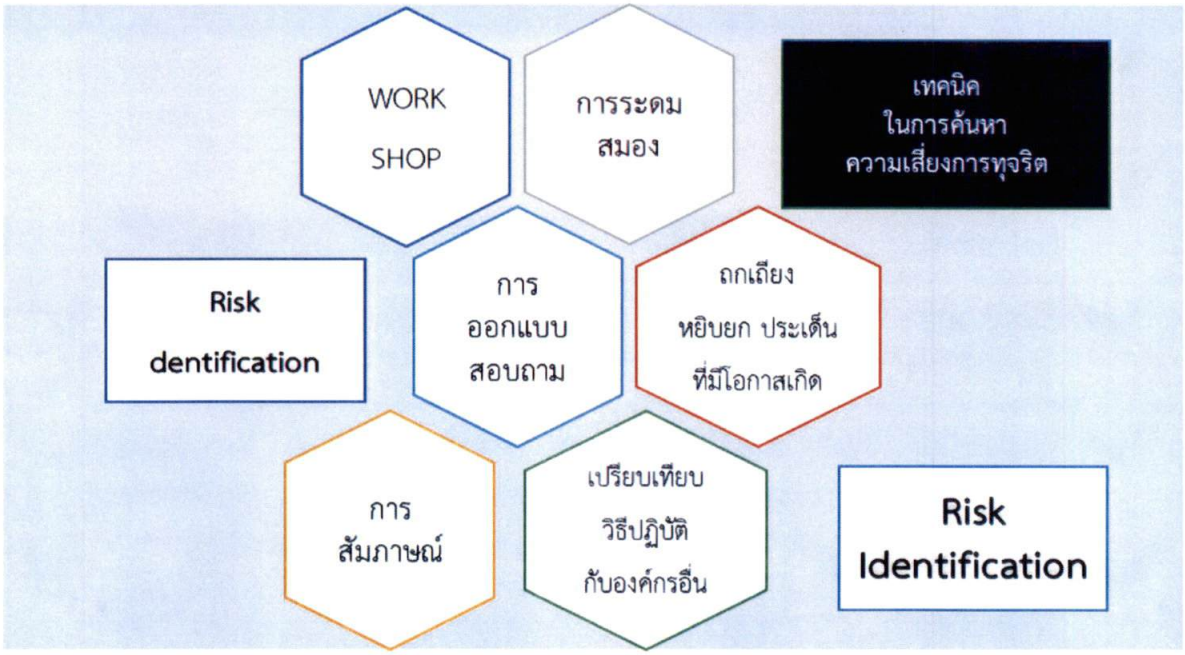

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อยในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียดรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

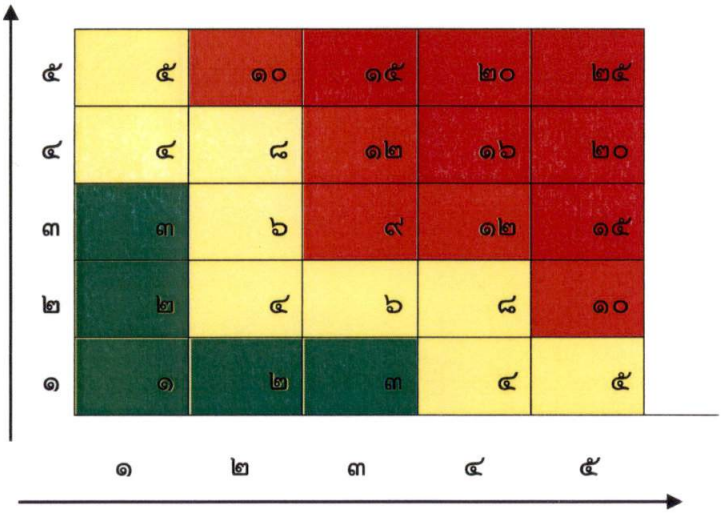
ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	**สีแดง**
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	**สีส้ม**
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	**สีเหลือง**
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	**สีเขียว**

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ผลการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงประมาณ พ.ศ. พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑	การอนุมัติ อนุญาต การขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.การให้บริการประชาชนไม่เป็นตามลำดับมีการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม ๒. มีการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขอรับบริการ เพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	(๖) ปานกลาง	๑. การจัดทำโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกป้องกันการทุจริต คอรัปชั่นให้กับบุคลากรภายในองค์กร ๒. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงานในรูปแบบออนไลน์	๑.เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย เป็นตามลำดับ ขั้นตอน และมีจิตสำนึกที่ดี ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน จึงทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากประชาชน ๒. ประชาชนได้รับความสะดวกสบายไม่ต้องเดินทางมาร้องเรียนฯ ณ ที่ทำ การสำนักงานด้วยตัวเอง
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ ๒. การรับของกำนัลจากบุคคอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้รับผลประโยชน์จากองค์กร	(๖) ปานกลาง	๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน และกำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งดการรับและให้ของขวัญทุกกรณี ๒. ผู้บริหารควบคุม/ติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและนโยบายอย่างต่อเนื่อง	๑. บุคลากรของ เทศบาลตำบลนาหนาด ตระหนักถึง และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียกรับสินบนทุกๆ กรณี ๒. ผู้บริหารได้รับทราบปัญหาหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และหาวิธีป้องกัน แก้ไขได้อย่างทันที
๓	ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีความเสี่ยงในการเรียกรับผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากต้องมีการติดต่อกับภาคเอกชน อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวก-พ้อง การกีดกันหรือสร้างอุปสรรคเพื่อเรียกรับผลประโยชน์	(๙) สูง	- รายงานและเผยแพร่การจัดซื้อจัดจัดจ้าง้างในเว็ปไซต์ของกรมบัญชีกลางและของเทศบาลตำบลนาหนาด ปิดประกาศโดยเปิดเผยของหน่วยงานของรัฐ - รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างจากระบบ e-gp มาลงในเว็ปไซต์ของ เทศบาลรายเดือน/ไตรมาส และเสนอผู้บริหาร	การรายงานและเผยแพร่หลากหลายช่องทางทำให้ภาครัฐและภาคเอกขนได้รับรู้ข่าวสารการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล หากมีข้อสงสัยสามารถติดต่อสอบถามหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงได้

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔	การบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่งพิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม ระบบพวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนระดับการเอื้อประโยชน์แก่ผู้ที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน	(๖) ปานกลาง	๑. ผู้บังคับบัญชามีการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในการอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส ในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรในหน่วยงานรวมทั้งกำกับ ดูแล ตรวจสอบและควบคุมอย่างใกล้ชิด	๑. บุคลากรภายในองค์กรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมและโปร่งใส ไม่มีการรับสินบนเกี่ยวกับการโอน/ย้าย เลื่อนขั้น/เลื่อนระดับ ๒. ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งมอบหมายงานเป็นไปตามมาตรฐานตำแหน่งและความสามารถ มีการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม มีเอกสารหลักฐานประกอบ

ปัญหา/อุปสรรค

ในการจัดทำมาตรการและการดำเนินการบริหารจัดการควรเสี่ยง เทศบาลตำบลนาหนาด คือ บุคลากรในหน่วยงานบางหน้นให้ความสำคัญในกรบริหารับริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบกับขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกรบริหารคการควานเสี่ยง

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงประมาณ พ.ศ ๒๕๖๘ เทศบาลตำบลนาหนาดและแนวทางแก้ไข ดังนี้

๑. จัดอบรมให้ความรู้หรือจัดกิจกรรมที่เป็นการสร้างจิตสำนึกบุคลากรในหน่วยงาน ให้มีคุณธรรม จริยธรรมในกรรปฏิบัติงาน โดยึดหลักธรรมาภิบาล เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

๒. เผยแพร่กฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ คู่มือและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและชัดเจน รวมถึงเผยแพร่บทลงโทษต่างๆหากบุคลากรกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อหน้าที่การงาน

การติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการเพื่อจัดการความเสี่ยงทุจริต

ให้มีการติดตามผลการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามมาตรการที่กำหนดไว้เป็นระยะ เช่น

๑. การรายงานผลในรูปแบบเอกสาร เสนอต่อผู้บริหาร

๒. การรายงานผลการดำเป็นการในการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและพนักงานเทศบาล